

MUSEETS PROTEKTOR

Hendes Majestæt Dronning Margrethe II

MUSEETS KOMITE

Phv. afdelingschef, cand.jur. J. WORM*, K., formand
Fængselsbetjent KAJ ORLA ANDERSEN
Professor, dr.phil. AKSEL E. CHRISTENSEN
Direktør JENS DEGERBØL R.
Direktør JENS FYNBO, R¹.
Rigsantikvar, professor, dr.phil. P. V. GLOB*
Skibsreder WILLIAM HEERING*
Skibsreder, kaptajn H. K. JENSEN
Direktør, civilingeniør H.J. ESMANN OLESEN
Direktør, generalkonsul SVEND STORM-JØRGENSEN, R¹
Grosserer, generalkonsul VICTOR B. STRAND*, K., næstformand
Direktør, cand.jur. TAGE G. SØRENSEN*, R.
Viceadmiral SVEN THOSTRUP, SK.
Skibsfører E. UDBY-HANSEN, R.

Komiteens sekretær:

Ekspeditionssekretær i Handelsministeriet, cand.jur. E. ASSENS

De med * betegnede er tillige medlemmer af forretningsudvalget.

PERSONALE

Museets leder: Museumsdirektør, dr.phil. HENNING HENNINGSEN, R.

Museumsinspektør: Mag.art. fru HANNE POULSEN

Museumsassistent: MORTEN KJÆRØ

Konservator: CHRISTIAN NIELSEN

Skibsteknisk konsulent:

Museumsinspektør, cand.polyt. OLE CRUMLIN-PEDERSEN

Sekretær: Fru JOHNNA HENDRIKSEN

Arkivassistent: Fru ELISABETH HENNINGSEN

Bogholder: Fru KAYA HANSEN

Kustoder: SVEND JOHANNESSEN og HANS HENNING JØRGENSEN

Ekstrakustode: B. REINHOLDT NIELSEN

HANDELS- OG SØFARTSMUSEET PÅ KRONBORG

BERETNING FOR PERIODEN
1. APRIL TIL 31. DECEMBER 1978

Som nævnt i sidste årsberetning følger museet staten i omlægningen af det tidligere regnskabsår (fra 1. april til 31. marts) til kalenderåret. Nærværende beretning tillige med regnskabet dækker derfor kun perioden fra 1. april til 31. december 1978.

Af større indkøb og gaver skal følgende specielt nævnes:

Som testamentarisk gave fra museets mangeårige, trofaste ven, skibs-konstruktør, Naval Architect Otto Benzon, som døde 12. november 1978, 92 år gammel, har museet modtaget en original *halvmodel* af dæksbåden »Kalifen«, som hans farfar, skibsbygmester E.C. Benzon, Nykøbing F. byggede 1858 som lystbåd og fiskeriundersøgelsesskib (jfr. Benzons artikel i årbog 1954, 53 ff.). Modellen er af os deponeret på Fiskeri- og Søfartsmuseet i Esbjerg.

På auktion er erhvervet en *farvelagt tegning* af søofficeren E.W. Nor-mann, forestillende fregatten »Antonette« af København (Blacks Enke & Co.) i Københavns havneløb i 1820'erne, et ganske utraditionelt skibspor-træt. Jfr. Hanne Poulsens artikel i denne årbog.

Ved testamente har fabrikant T.A. Colding og hustru Ellen, Køben-havn, skænket museet et stort *maleri* af Chr. Blache 1892, forestillende Kø-benhavns inderred, set mod Tre kroner, med talrige skibe og både. Male-riet hænger nu ved museets indgang.

Som køb er erhvervet fire *akvareller* af scenografen Jørn Mathiassen, vi-sende interiører fra et slaveskib i 1700-årene og en slaveauktion i Vestin-dien. Billederne blev sammen med 500 andre tegnet til hans TV-serie »Massa Peter«, der i udvalg blev vist i museets store særudstilling i 1977. Selv om de ikke er strengt dokumentariske, er de dog velegnede som an-skuelsermateriale i museets udstilling om slavehandelen.

Fhv. undervisningsinspektør Poul Funder har overladt museet en *spille-film* fra skoleskibet, 4-m bark »Viking«s besøg i Buenos Aires ca. 1913-15. Hans far, der var førstelærer på Københavns Navigationsskole, deltog i togtet.

En morsom ting er en ved køb erhvervet udskåret *traffigur* af en sømand

med søkikkert for øjet, tydeligt nok en instrumentmagers butiksfigur, muligvis amerikansk. Dragten viser hen på ca. 1820, men figuren er måske noget senere. Den er nu opstillet i navigationsrummet.

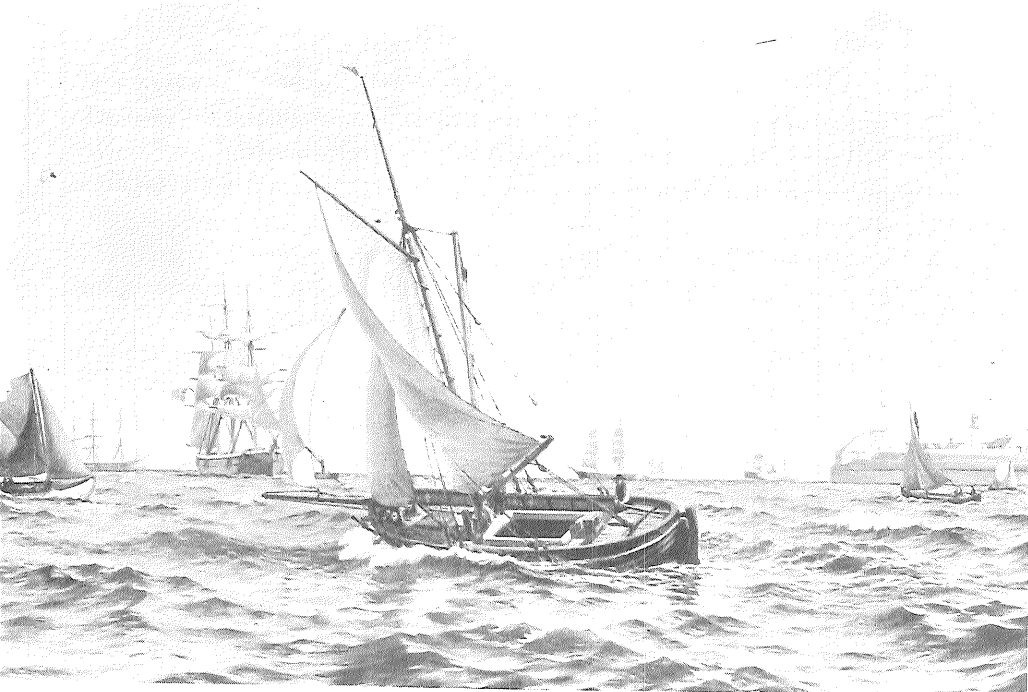
Hans Petersen, Hornbæk, har på familiens vegne overladt museet en værdifuld *protokol*, »Regnskabs Bog for Hornbeks Leyets Indtægter og Udgifter«, ført fra 1820 til 1912 af de skiftende oldermænd. Den indeholder regnskaber for fiskerlejet og havnen og bringer referater om lavsforhold, fiskeri, hjergninger m.m.

Driftsleder Rudolph Munch, København, har foræret os en del interessante *arkivalier*, stammende fra kaptajn Siegfried Heinrich Lauritz Duhst (1859-1941), der 1889-91 var ansat i Kongostaten og 1891-1924 var skibsfører i DFDS. Foruden fotos, optegnelsesbøger, en bog med håndtegnede og litograferede kort over Kongofloden 1890, bøger og hæfter om Kongo og DFDS, samt egne malerier (bl.a. af det japanske skoleskib »Taisei Maru« 1930) er der en bemærkelsesværdig blyantstegning af ham fra 1890, forestillende den fra Stanleys Kongoekspedition 1874-77 kendte arabiske slavehandler Tippu Tip (egl. Mohammed ben Sayed, død 1905).

Efter sædvane har vi sidst i denne beretning opstillet en liste over de i tidsrummet modtagne øvrige gaver. Museet takker alle giverne, fordi de har betroet os disse ting.

På samme måde retter vi en tak til alle firmaer, institutioner og fonds, som har støttet museet i dette tidsrum med kontante beløb. Disse private bidrag er specificerede i en særlig liste under museets regnskab.

På grund af søfartens gennemgribende ændringer i de senere år og skibsyggeriets tekniske udvikling står store mængder tegningsmateriale selv fra forholdsvis nyere tid, og ligeledes rederi- og værftsarkiver, i fare for helt at gå tabt. Forskere af dansk maritim historie har ofte beklaget, at Handels- og Søfartsmuseet og dets kollegainstitutioner kun har ringe plads og dårlige muligheder for at indsamle, opbevare, registrere og bearbejde samlinger af konstruktionstegninger og arkivmateriale til belysning af de senere års danskbyggede og danskejede skibe. For at råde bod herpå indledte museet i efteråret 1978 et samarbejde med Fiskeri- og Søfartsmuseet i Esbjerg, Statens erhvervshistoriske Arkiv i Århus, Nationalmuseets Skibshistoriske Laboratorium i Roskilde samt Kontaktudvalget for dansk maritim Historie- og Samfundsforskning for at sikre det omtalte arkivmateriale. Et udvalg blev nedsat med repræsentanter fra de nævnte institutioner, og der blev foretaget henvendelser til de forskellige skibsværfter og rederier landet over om at overlade dette sine maritime tegningsarkiver

Københavns inderred, set mod fortet Trekroner, med dampskib og forskellige sejlskibe og både. Dæksbåden i forgrunden er en såkaldt svenskebåd, som sejlede med mursten fra teglværkerne på Hven til København. Maleri af Chr. Blache 1892. Testamentarisk gave fra fabrikant T.A. Colding og hustru.

The inner roads of Copenhagen harbour, with the fortress of Trekroner, and various types of vessels and boats. Painting by Chr. Blache, 1892.

samt andre arkivalier. Det indsamlede materiale bliver indtil videre opbevaret i lokaler i Grønlandske Handels tidligere pakhuis, som er stillet til rådighed af Skibshistorisk Laboratorium. Indsamlingen har allerede givet resultater. Der er truffet den praktiske ordning, at materiale kan afleveres på Nationalmuseets fyrskib i Nyhavn om formiddagen på ugens første fire dage (tlf. 01-13 75 02).

En registrering af stoffet må foreløbig vente.

I sidste årsberetning er museets *særudstillinger* i sommeren 1978 nævnt: Kirsten Kyhls fotos fra det gamle Dansk Vestindien og arkitekt Niels Bechs fotos, kort og opmålinger af danske bygninger i Ghana. I 1979 har vi arrangeret en udstilling af skibstegneren Per Bøghs skitser, tegninger og grafik.

Det for museet livsvigtige spørgsmål om indlæggelse af *elektrisk lys* i udstillingslokaler og magasiner er desværre endnu ikke blevet løst. Arkitekt Mikael Sindings detaljerede projekt, udarbejdet i samarbejde med lyseksperthen ingeniør Hans Grønlund-Andersen, ligger til overvejelse hos myndighederne.

I anledning af nogle heldigvis mindre *tyverier* på museet i efteråret 1978 er en mærkning med usynligt blæk af samtlige udstillede genstande i gang, ligesom hver enkelt ting bliver fotograferet for identifikation.

Et af de alvorligste problemer, der melder sig med stadig stigende styrke hos os som i andre museer, er *vedligeholdelsen* af vore museumsgenstande, ikke mindst af malerier, stik og tegninger, som er underkastet en langsom, men permanent nedbrydning. Museet har opstillet en prioritetsliste over de malerier, som trænger mest til en konservering, og takket være et tilskud fra Selskabet Handels- og Søfartsmuseets Venner har det været muligt at få nogle af dem konserveret ved konservator Mads Harttung, Nivå. Det er et bekosteligt arbejde, helt bortset fra, at der foreløbig er for få konservatorer i landet til virkelig at dække det voksende behov. En restaurering og specielt en sikring af vore papirsbilleder, derunder vore mange værdifulde skibsportrætter, må også snart igangsættes. På dem alle må den oprindelige, syreholdige papbagklædning erstattes med en specielt fremstillet, syrefri karton, og mange steder må det gamle glas udskiftes med specialglas, som kan holde lysets skadelige stråler ude. Hvordan vi med vor lille stab og vore få penge skal kunne klare dette, synes for os et helt uoverkommeligt problem, og det er kun en ringe trøst, at andre museer har det lige så slemt. Men der må gøres en indsats i de kommende år for at redde alle de uvurderlige skatte, som vi ejer og som selvfølgelig skal bevares for de kommende generationer.

På opfordring af Ministeriet for kulturelle anliggender sendte vi efter nytår en redegørelse for museets problemer af opbevaringsmæssig, sikkerhedsmæssig, registreringsmæssig og konserveringsmæssig art. Vi fandt det naturligt nok ikke betimeligt at fremstille forholdene i rosenrødt lys, men gav en nøgtern redegørelse for de vilkår, vi havde levet under i så mange år, med en altfor lille stab af medarbejdere i forhold til museets størrelse og betydning, med visse, delvis uegnede udstillingslokaler, ovenikøbet uden lys, med overfyldte magasin-, arkiv- og biblioteksrum, med en foruroligende fugtighed i visse af de mest udsatte rum, med den voksende risiko for nedbrydning og andre mangler. Et resumé af vor indberetning blev givet i et notat fra kulturministeren til Folketingets kulturudvalg, og det kan

roligt siges, at det i forkortet skikkelse måtte gøre et stærkt og forstemmende indtryk på alle, ikke mindst da pressen fremlagde det med slagkraftige overskrifter som »Rystende forhold på Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg«, »Museum i nød«, »Bøger, søkort og akvareller på Kronborg ødelægges af fugt og snavs« m.v.

Det siger sig selv, at museet er glad for, at der er rørt ved sagen, selv om det ikke har ønsket sensationspræget opsigt om disse forhold, som det mere eller mindre deler med adskillige andre museer, uanset at forholdene på det gamle slot, som vi ganske vist elsker højt, er særlig barske. Vi håber, at resultatet må blive, at der kan findes udveje for først og fremmest at skaffe os større og tørre magasinrum og bibliotekslokaler, med tidssvarende skabe og reoler, at få lys indlagt, at give os mulighed for at konservere vore ting i et ikke altfor langsomt tempo og at få udvidet medarbejderstaben, så vi ikke blot kan klare det daglige arbejde (hvad vi ikke kan nu trods al flid), men også kan tage os af alt det, vi forsømmer: nødvendige omordninger, katalogiseringsarbejder, formidling og publikumsservice samt andre ønskelige aktiviteter, kort sagt alt det, der er en selvfølge for ethvert museum, og som man venter sig af os. Vi tror ikke, der sker mirakler i disse alvorlige sparetider, men det er sikkert, at vi ofte mister vor arbejdsglæde på grund af håbløshed ved tanken om fremtiden. Der er virkelig fare på færde, og en skønne dag går det ikke længere. Vi er til syvende og sidst centralmuseum for den historiske udvikling i et af landets vigtigste erhverv, søfarten, og vi har en i forhold til landets størrelse enestående samling, som er umistelig for nationen.

Et lille lyspunkt i alle vanskelighederne må omtales. Takket være et tilbud fra *Skoletjenesten*, et pædagogisk serviceorgan i samarbejde med Københavns og Frederiksberg kommuner og Københavns, Frederiksborg og Roskilde amtskommuner, har det nu været muligt for os at begynde på at yde hjælp til skoleklasser, der besøger museet, med information om museets stof, med lysbilledfremvisning og med udlevering til lærere og elever af undervisningsmateriale og arbejdsopgaver, hvis trykning er bekostet af *Skoletjenesten*. Foreløbig har vi etableret en sådan undervisning to gange om ugen i skoletiden mellem maj og oktober ved en pædagogisk uddannet student. Vi har måttet rømme et af udstillingsrummene og indrettet det til skolestue og har som inventar dertil brugt de stole, rederiet A.P. Møller så venligt overlod os efter den store udstilling om rederiets grundlægger i 1976-77. Lysbilledserierne har vi selv lavet. Vi håber, at dette spæde forsøg må bære frugter og efterhånden vil kunne udbygges. Museet takker Skole-

tjenesten ved dennes daglige leder Tage Høyer Hansen og pædagog Poul Vestergaard, der har overtaget den praktiske tilrettelægning sammen med museets folk, for dette initiativ.

19. september 1978 døde arkitekt Jens Friis-Pedersen, Lyngby, og 15. februar 1979 døde hans hustru. I deres testamente havde de skænket museet deres efterladte formue og ejendom på betingelse af, at vi sørgede for udgivelsen af arkitektens fremragende materiale af opmålinger, tegninger, akvareller og fotografier af mindre og større sejlskibe og både. Friis-Pedersens opmålinger af Grønlandske Handels bark »Nordlyset«, bygget i Helsingør 1852, havde forøvrigt dannet basis for konservator Christian Nielsens smukke model af dette skib (se årbog 1962, 169 ff.). Museet har bedt søhistorikeren, cand.mag. Andreas Monrad Møller og grafikerens Jens Lorentzen registrere det meget omfattende materiale og gøre udkast til en publikation af det. Ingeniør Ebbe Magnussen, som stod det afdøde ægtepar nær og har optaget en del af Friis-Pedersens oplysninger om stoffet på bånd, er aktivt med i tilrettelæggelsen.

Museets direktør, inspektør, konservator og assistent deltog i april 1978 i det årlige, meget inspirerende arbejds møde i Kontaktudvalget for dansk maritim Historie- og Samfundsforskning. Direktøren var 1. maj 1978 i Kiel til åbningen af det nyindrettede Seefahrtsmuseum i byens tidligere fiskehal. Direktøren og inspektøren deltog i International Congress of Maritime Museums møde i Mystic Seaport (Connecticut, USA) 24.-29. september 1978 og havde lejlighed til at besøge amerikanske søfartsmuseer hhv. i Boston, Washington, New Orleans og San Francisco.

Konservator Christian Nielsen har foruden det daglige arbejde på museet ydet hjælp i form af vejledning og fremskaffelse af tegninger til en række personer, som har søgt bistand i forbindelse med restaurering af ældre træsejlskibe og modelbygning. Bl.a. har han i omtalte periode leveret 83 sæt af sine egne opmålinger til ind- og udland. Han er blevet taget til råds ved restaureringen af Frederiksborg Amtskommunes galease »Emanuel« og Kalundborg Byråds sociale udvalgs galease »Nordlyset«, som begge skal bruges til ungdomsundervisning, lejrskole o.lign. Sammen med Fregatudvalget har han foretaget undersøgelser af orlogsfregatten »Jylland«s tilstand. Han repræsenterede museet ved Træskibsejernes Sammenslutning's pinsestævne på Sejro og sommerstævnet i Sønderborg. Hans bog »Danske bådtyper«, som er udkommet i flere oplag, vil nu blive oversat til engelsk og skal udsendes i New York og i London.

Museet har som sædvanlig også i 1978 fået forelagt et antal ansøgninger

Sømand med søkikkert, udskåret træfigur, formentlig brugt som butiksskilt for en nautisk instrumenthandler. Muligvis amerikansk, i 1820'ernes stil. Sømanden, 90 cm høj, har bakenbarter og er klædt i mørkeblå, kort jakke med to rader blanke knapper og sidelommer med klap, hvid vest med knapper, lange hvide bukser, sorte sko og høj, sort hat. Nyerhvervelse til Handels- og Søfartsmuseet.

Wooden figure of a sailor from a nautical instrumentmaker's store, dressed in the style of the 1820's and looking through a telescope. Possibly of American origin.

om ophængning af kirkeskibsmodeller i danske kirker til bedømmelse og udtalelse.

Arkivassistent Elisabeth Henningsen har fortsat arbejdet med at udskrive den omfattende række af københavnske skibslister 1816-41, som venligst er udlånt til museet fra Stadsarkivet i København. Oplysningerne føres på kartotekskort under fartøjernes og skippernes navne. Udskrivningen er nu nået til år 1832.

Som omtalt i sidste årbog forlod museumsassistent Erik Dannesboe museet ved udgangen af april 1978 for at fungere som velfærdssekretær i Singapore. Hans efterfølger blev Morten Kjærø.

Skibshistorikeren, fhv. prokurist Frederik Frederichsen, Lyngby, har siden juni 1978 stillet sin arbejdskraft og viden til rådighed for museet og har hjulpet os med en registrering af flere tusind fotos af damp- og motorskibe. Vi siger tak for denne værdifulde håndsækning.

Som et led i beskæftigelsesforanstaltningen for arbejdsløse har Helsingør Kommune med Amtsarbejdsnævnets billigelse fra 15. september 1978 lønnet Helle Nordfeldt i flere måneder, så hun kunne arbejde hos os. Hun har specielt taget sig af Søhistorisk Registratur samt har deltaget i nyskrivningen af museets mange etikettetekster.

Fra oktober 1978 har den civile værnepligtige Steffen Agger været beskæftiget med det omtalte arbejde med affotografering af genstandene i museets permanente udstilling.

Besøgstallet har i perioden 1. april - 31. december 1978 ligget på 101.323. I de 12 måneder fra 1. april 1978 til 31. marts 1979 havde vi 105.809 besøgende. Sammenlignet med det gamle regnskabsår 1977-78, hvori vi havde museets højeste besøgstal med 110.789 gæster, viser dette en nedgang på knap 5%. Erfaringen viser, at besøgstallet går op og ned fra år til år, uden at museerne har synderlig indflydelse derpå.

Henning Henningsen

GAVELISTE 1. APRIL - 31. DECEMBER 1978

(supplement til de i indledningen af årsberetningen omtalte gaver)

Billeder, konstruktionstegninger osv.

Tegneren *Per Bøgh*, Kbh.: rekonstr.-tegning af Vitus Berings skib »St. Peter« 1742; chefsarkitekt *U. Marquard-Petersen*, Farvandsdirektoratet: lystryk af ældre tegninger til Kronborg og Nakkehoved fyr; arkitekt m.a.a. *Niels Rohwedder*, Kbh.: en samling raderinger af giveren, forestillende hollandske skibstyper, som de sås i Danmark i begyndelsen af 1900-årene; ingeniør *Søren Thorsøe*, Allerød: en samling tegninger fra Aalborg Værfts reparationsafdeling.

Arkivalier, småtryk, manuskripter o.lign.

The Company of Military History, Westbrook, USA: farveplancher af uniformer fra Dansk Vestindien; skoleinspektør *Poul Hviid*, Vrå: manus om slupfarten mellem de fhv. dansk-vestindiske øer; vicedadsbibliotekar *Johs. E. Tang Kristensen*, Nørresundby: manus (i fotokopi) af præst i Grønland Carl V. Wulffs dagbog fra en rejse til Grønland 1848 med briggen »Peru«; *Bror Kruuse*, Odense: to søkort med indtegnede rute for Gunnar Kruuses rejse ombord på bark »Dan« af Korsør (reder J. Kruuse) til Guadalquivir ca. 1860; *G. Tox Larsen*, Durban, Sydafrika: farvetryk af skibe ud for Kapstaden; *Benny Lund*, Tåstrup: liniedåbsattest for Carl Martinus Lund 1919 på rejse med skoleskibet »Viking«; *Knud Okholm Olsen*, Nærum: papirer og fotos vedrørende skibsfører i DFDS Peter Severin Laurits Olsen (1865-1927); *Rigsarkivet*: to skibsjournaler fra bark »Roska« af Flensborg 1855-56 (fra familien Plums arkiv); kaptajn *Kai Sehested Schoubye*, Vanløse: erindringer nedskrevet af kaptajn Th. Lindholmer, København (f. 1895).

Diverse

Skibskonstruktør, Naval Architect *Otto Benzon* (†): et sæt skabeloner; en lineal, der har tilhørt skibsbygmester E.C. Benzon, Nykøbing F.; ingeniør *Jens Bloch*, Kbh.: jernporcellænskop fra det tyske rederi Kosmos, Hamburg; *Tage Ekelund*, Vanløse: parallellineal efter Capt. Fields model, H. Hughes & Son, London; fhv. undervisningsinspektør *Poul Funder*, Hellerup: tre kasketbånd, bl.a. fra skoleskibet »Viking« 1913-15 og Grønlandske Handel; *Kgl. Grønlandske Handel*: prøver på beskøjter (skibskiks), dels den traditionelle firkantede type, dels runde; flere førstedagskverter med grønlandske frimærker; *Pauli Hansen*, Hvidovre: fire flaskeskibsmødder; postm. *T.M. Sørensen*, Tuen, Bindslev: huebånd fra M/S »Gripholm«.

Fotogaver

Kirkeskibsbygger *Aksel Andersen*, Juelsminde; *Svend Andersen*, Carmel, Calif., USA; skibsinpektør *R. Bang-Christensen*, Søborg; arkitekt m.a.a. *Niels Bech*, Kunstakademiet; skibskon-

struktor *Otto Benzon* (†), Kbh.; *Mogens Boman*, Gentofte; *Buddinge Sogns Menighedsråd*; dir. *H.P. Christensen* (†), Helsingør; *K. Clausen*, Wilhelmshaven, Tyskland; *E. Franck*, Køge; *Fr. Frederichsen*, Lyngby; fhv. underv.-insp. *Poul Funder*, Hellerup (større samling lysbilleder og negativer); *H.C. Hansen*, Frölunda, Sverige; *E. Hill-Madsen*, Kbh.; bibliotekar *Birte Hjorth*, Dragør; fhv. maskinm., kirkeskibsbygger *D.A. Jensen*, Glud; overmekaniker *E. Justesen*, Kbh.; *Fl. Jørgensen*, Vejle; *Herbert Karting*, Oldendorf, Tyskland; fru *Grethe Køhler*, Randers; *Guy Lalonde*, Brussel, Belgien; overinspektør *Harald Langberg*, Nationalmuseet; *Benny Lund*, Tåstrup; kapt. *Poul Linnet* og frue, Kbh. (større samling skibsbygningsbilleder); *Nakskov Skibsværft A/S*; *Orlogsmuseet*, Kbh.; grafisk direktør *Erling Pade*, Kbh.; *David Schultz*, Victoria, B.C., Kanada; *Ole Steen*, Brønshøj; postm. *T.M. Sørensen*, Bindslev; forstander *Henning Thalund*, Svendborg; skibsinspektør *R. Wiese*, Kbh. (større samling); *Aalborg Værft A/S*.

Boggaver

Peter Baltes, Cuxhaven, Tyskland; skibskonstr. *Otto Benzon* (†), Kbh. (større samling); arkivar *Hans Chr. Bjerg*, Kokkedal; Lieut.-Commander *Ph. M. Bosscher*, den Helder, Holland; överintendent *Carl Oluf Cedertund*, Stockholm; dir. *H.P. Christensen* (†), Helsingør (større samling); *Tage Ekelund*, Vanløse; Forlaget *Forum*, Kbh.; *Frederik VII's Stiftelse*, Jægerspris; *Frederiksborgmuseet*; skibskonstr. *Finn Frydensberg*, Frederikshavn; fhv. undervisningsinsp. *Poul Funder*, Hellerup (større samling); *Føroya Skúlabókagrunnur*, Tórshavn; cand.mag. *Erik Gøbel*, Kbh.; *Fischer Heinesen*, Klakksvik, Færøerne; Mrs. *Patricia E. Hornsey*, London; dir. *Knud Jensen*, Kbh.; *Hermann Lang-Laursen*, Pratteln, Schweiz; skibsagent *Erik Larsen*, Helsingør; *Lloyd's Register of Shipping*; *Vagn Mandrup* (†); *Roald Morcken*, Bergen, Norge; kapt. *P.C. Mouritzen*, Århus; dir. *William Nordlund*, Mariehamn, Ålandsøerne; *Det norske Veritas*, Høvik, Norge; *Holger Munchaus Petersen*, Toldmuseet; prof., dr. *Jorma Pohjanpalo*, Helsingfors, Finland; Dr. *Uwe Schnall*, Bremerhaven, Tyskland; *Statens sjöhistoriska Museum*, Stockholm; kontreadmiral *E.J. Saabye*, Virum; bogtrykker *Volmer Vejle*, Kalundborg; skibsinsp. *R. Wiese*, Kbh.; *Århus Havnevesen*.

HANDELS- OG SØFARTSMUSEET PÅ KRONBORG

DRIFTSREGNSKAB 1. APRIL TIL 31. DECEMBER 1978

Indtægter

Indtægt ved forevisning	259.513	
Statens tilskud	802.250	
Private bidrag ifølge specifikation	14.500	
Renter	20.355	
Fortjeneste ved salg af Søhistoriske Skrifter, kort, billedbog, postkort, skibstallerkner m.v.	27.094	
	<u>Kr. 1.123.712</u>	

Udgifter

Administration og drift:

Lønninger, honorarer, pensionsudgifter m.m.	882.718	
Renholdelse af lokaler	113.357	
Opvarmning	11.756	
Kontorhold og diverse	61.862	
Kørsel og transport	2.786	
Assurance og ATP	20.435	1.092.914

Museets samlinger:

Nyerhvervelser og opstillinger m.v.		38.768
--	--	--------

Afskrivninger:

Inventar		0
----------------	--	---

Underskud overført til kapitalkonto

	÷ 7.970	
	<u>Kr. 1.123.712</u>	

*Specifikation af private bidrag
i perioden 1. april til 31. december 1978*

Skibsreder T.C. Christensen og hustru Nanna Christensen født Harreschou's Legat	500
Danmarks Rederiforening	5.000
Foreningen af Jernskibs- og Maskinbyggerier i Danmark	2.500
Helsingør Kommune	4.500
J.C. Hempels Legatfond	2.000
	<u>Kr. 14.500</u>

De efter 1. januar 1979 indgåede bidrag vil blive optaget i næste års regnskab.

STATUS PR. 31. DECEMBER 1978

Aktiver

<i>Likvide midler:</i>			
Kassebeholdning	611		
Den Danske Bank	<u>177.594</u>		178.205
<i>Obligationer (kostpris):</i>			
58.000 kr. 8% Dansk Statslån 1979	49.507		
50.000 kr. 7% Danmarks Skibskreditfond 1979	<u>46.194</u>		95.701
(Kursværdi 31/12 1978 = 101.765 kr.)			
<i>Udestående fordringer</i>			86.024
<i>Beholdning af kataloger, farvepostkort, platter, bøger m.v.</i>			42.800
<i>Inventar:</i>			
Anskaffelsessum	37.078		
Anvendt af generalkonsul			
L.O.G. Amundsens gave	5.387		
Afskrivning ifølge driftsregnskab	<u>0</u>	5.387	31.691
<i>Samlingen:</i>			
Saldo pr. 1. april 1978	3.710.419		
Nyerhvervelser og opstillinger m.v. 1/4-31/12 1978	38.768		
Modtagne genstande m.v. 1/4-31/12 1978	<u>75.375</u>	3.824.562	
	<u>Kr.</u>	<u>4.258.983</u>	
<i>Passiver</i>			
<i>Diverse kreditorer:</i>			
Omkostninger	6.500		
Tilbageholdelse af dyrtidsportioner	<u>6.904</u>		13.404
<i>Modtagne tilskud til specialopgaver, hvortil udgifterne endnu ikke er afholdt</i>			13.300
<i>Kapitalkonto for generalkonsul L.O.G. Amundsens gave:</i>			
Saldo pr. 1. april 1978	148.647		
Kursgevinst ved udtrækning af obligationer	5.183		
Tilskrevne renter fra bankbøger	3.943		
Tilskrevne renter fra obligationer	8.140		
Anvendt til køb af kontorinventar	÷ 5.387		
Anvendt til køb af gaver til museet	<u>÷ 6.000</u>		154.526
<i>Kapitalkonto for museet:</i>			
Saldo pr. 1. april 1978	3.971.580		
Nyerhvervelser og opstillinger m.v. 1/4-31/12-1978	38.768		
Modtagne genstande m.v. 1/4-31/12 1978	75.375		
Underskud ifølge driftsregnskab	<u>÷ 7.970</u>	4.077.753	
	<u>Kr.</u>	<u>4.258.983</u>	

Foranstående regnskab er i overensstemmelse med museets bøger, som vi har revideret.

København, den 22. januar 1979

EIGIL BRUHN
statsaut. revisor

BJARNE N. HANSEN
statsaut. revisor

KOMPASPLATTER

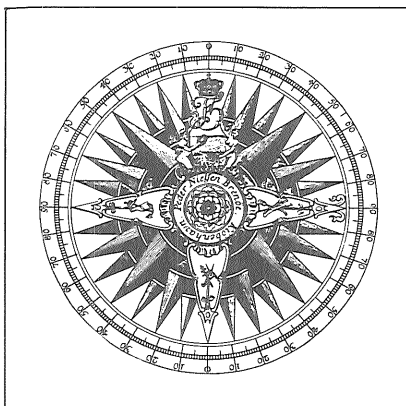
udgivet af

Selskabet Handels- og Søfartsmuseets Venner

De smukke platter gengiver danske kompasroser efter originaler på Handels- og Søfartsmuseet og er fremstillet i de oprindelige farver på Den kgl. Porcelainsfabrik og nummererede. Diam. 20,5 cm. Oplysninger om kompasrosen følger med hver platte.

Platte 1979 med afbildning af kompasrose, udført af sejl-, flag- og kompas-mager Peder Nielsen Brenøe, København, omkring 1750-65.

Pris kr. 183,00.

Tegningen til
kompasplatte 1979

Af ældre platter haves endnu et mindre oplag:

Platte 1975 (Christian Lystrup, København, beg. af 1800-årene),
pris kr. 130,00.

Platte 1976 (F. Meyer, Glückstadt 1787), kr. 130,00.

Platte 1977 (Joh. Ph. Weillbach, København ca. 1800), kr. 150,00.

Platte 1978 (Iver Jensen Borger, København, omkr. 1760-80), kr. 170,00.

Alle priser er ekskl. moms og ekspeditionsgebyr.

Bestillinger modtages på Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg, 3000 Helsingør. Tlf. 03-21 06 85.

SELSKABET HANDELS- OG SØFARTS- MUSEETS VENNER

BERETNING FOR 1978-79

Dette års generalforsamling afholdtes fredag den 24. august 1979 i Erik af Pommerns kammer på Kronborg.

Formanden, museumsdirektør Knud Klem, bød velkommen til de godt 100 medlemmer, der var fremmødt, og fortalte om det interessante mødelokale, som kun meget få mennesker havde haft lejlighed til at se, idet det er uden for den almindelige forevisning. Salen, der i ældre dokumenter kaldes »camera regis« (kongens kammer), er den gamle kongesal fra Erik af Pommerns borg Krogen, der blev opført her i 1420'erne som afløser af den tidligere Flynderborg syd for Helsingør. Uden tvivl må anlægget af Krogen ses i sammenhæng med indførelsen af øresundstolden omkr. 1429. Da Frederik II i 1574-85 opførte sit kongelige slot Kronborg på stedet, indgik den gamle borg med ringmuren og de forhåndenværende stenhuse i anlægget. Med sine oprindelige gamle søjler af pommersk fyr - kun én af dem måtte fornys ved restaureringen omkr. 1930 - og med det runde vindue med kalkmalerier i smigen, forestillende Kristi våben, kong Eriks og dronning Philippas våben, samt danske og svenske verdslige og gejstlige herrers våbenskjolde, er det et af de få bevarede verdslige middelalderrum i Danmark med en ganske særlig historisk atmosfære fra Kalmarunionens tid. I de senere år er det af Boligministeriets Ejendomsdirektorat, under hvilket Kronborg sorterer, indrettet til foredrags- og mødesal, og vi takker slotsforvaltningen, fordi vi fik lov til at benytte det.

Efter at stadsbibliotekar Erik Buch Vestergaard var blevet valgt til dirigent, gik man over til dagsordenen. Formanden nævned i sin beretning, at selskabet i det forløbne år i modsætning til tidligere ikke havde givet håndgribelige genstande til museet, men efter museets ønske i stedet for havde bevilget et beløb på op til 20.000 kr. til konserveringsarbejder. Et antal malerier, som var i dårlig stand, er blevet restaureret af konservator Mads Harttung, Nivå, deriblandt nogle af museets perler. Der er endnu en lang række, som er i farezonen, og derfor har selskabet atter bevilget 20.000 kr. i år til dette vigtige arbejde. Det er ikke nogen billig spøg at konservere sådanne malerier, og tilmed må selskabet betale den høje moms af beløbet,

men til gengæld bringer det opmuntring på andre måder. Som et eksempel kan fortælles, at et meget slidt og overmalet hollandsk maleri af et orlogsskib, som vi i sin tid havde erhvervet for 1000 kr., efter en konservering for 14.000 kr. genopstod som en fugl Fønix af asken, idet det viste sig at være et bemærkelsesværdigt maleri af den hollandske marinemaler H. Corn. Vroom fra omkring år 1600. Vroom har forøvrigt malet flere billeder fra Helsingør og Sundet. Helsingør Bymuseum har således et maleri fra ca. 1620 af ham, forestillende Helsingør, Kronborg og skibe på reden.

Formanden takkede dernæst for den fortsatte bevilling fra Selskabet til færdiggørelse af hans tidligere omtalte manuskript til en bog om skibsbygningens historie i 1700-årene og meddelte, at det omfattende værk snart er færdigskrevet.

I tilknytning til en omtale af den ny årbog mindede formanden om, at medlemmerne stadig til nedsat pris kan erhverve en del af de gamle årbøger, som med deres mange interessante artikler fra søfartens historie er velegnede som gaver til maritimt interesserede.

I forbindelse med indkaldelsen til generalforsamlingen havde selskabet udsendt en lille folder om den nye kompasplatte 1979, som er i arbejde på Den kgl. Porcelainsfabrik. Den gengiver en meget fornem kompasrose fra ca. 1750-65, stammende fra sejl-, flag- og kompasmager Peder Nielsen Brenøe i København. Den er prydet med Frederik V's kronede monogram, som holdes af en havmand og en havfrue, og i stregerne er der aftegnet maritime emblemer.

Af kompasplatterne 1975-78 er der stadig et mindre antal tilbage, som kan købes, sålænge oplag haves. De gengiver som bekendt ældre kompasrosen på Handels- og Søfartsmuseet i de originale farver - op til 11 forskellige nuancer - og er nummererede. De er forlængst blevet til eftertragtede samleobjekter, hvis notering stadig stiger. De er særdeles velegnede som gaver til mærkedage som f.eks. jubilæer og runde år, og de er dejlige at have hængende på sin væg.

Selskabets medlemstal ligger nu på 1372 årsmedlemmer og 121 livsvarige, ialt 1493. Sidste år ved samme tid var der 1539 medlemmer, men desværre måtte vi slette et antal restanter, som ikke lod høre fra sig trods flere rykkerskrivelser. Ofte skyldes det en forglemmelse, at kontingenterne ikke bliver betalt, men det påfører fru Liselotte Jacobsen, der tager sig af selskabets sager, en del unødvendigt og tidsrøvende ekstraarbejde, som i sidste ende belaster de øvrige medlemmer, der samvittighedsfuldt betaler

ved modtagelsen af årbogen ved straks at tilbagesende den vedlagte giro-blanket.

Som sædvanlig gav formanden en del meddelelser om museets arbejde og problemer. Disse er nærmere omtalt i museets årsberetning i foreliggende årbog.

I forbindelse med omtalen af museets samarbejde med Skoletjenesten udtrykte formanden sin glæde over, at det vigtige formidlingsarbejde, som museet på grund af for lidt personale og for få pengemidler ikke havde kunnet gøre så meget ved, som det altid havde ønsket, nu var ved at komme i gang. Så tidligt som under den skandinaviske museums-kongres i Helsingør og på Kronborg i 1938 var et af hovedemnerne »de døde museerna« - som professor Romdahl, chefen for Göteborgs Konstmuseum, udtrykte det - og deres forhold til publikum. Hvad skolerne og museerne angår har man i mange år drøftet, om det var museernes egne folk, der skulle tilrettelægge oplysningsarbejdet for eleverne, eller om det skulle være skolelærerne. Det sidste ville være det bedste, når det drejede sig om særligt interesserede lærere, men en sådan interesse kan man almindeligvis ikke påregne, da der på så mange områder stilles store krav til lærerne. De forskellige museumslove har derfor stillet krav om og givet muligheder for at oprette stillinger som museumspædagoger. Helsingør kommune har netop fået ansat en sådan ved sine museer, og formanden udtrykte ønsket om, at også Handels- og Søfartsmuseet kunne få en pædagog, når der viste sig en mulighed derfor.

Til slut rettede formanden en tak til alle bidragsydere, som havde støttet udgivelsen af årbogen, til pressen for dens altid usvækkede interesse, samt til medlemmerne, som så trofast fylkedes bag museet.

Efter at formandens beretning var godkendt, forelagde kassereren, museumsdirektør Henning Henningsen, de reviderede regnskaber for selskabet og skibsfører H.L. Barfoeds legat (begge trykt efter denne beretning). Selskabets regnskab sluttede med et overskud på næsten 55.000 kr. Regnskaberne godkendtes.

På valg var iflg. lovenes § 5 direktør Jens M. Barfoed, direktør Niels Hahn-Petersen og kommandørkaptajn J. Teisen, som alle genvalgtes.

Der var ikke fra bestyrelsens side forslag om at hæve kontingentet, som sidste år fik en tak opad.

Da der ikke fra medlemmernes side var indkommet skriftlige forslag, afsluttede formanden generalforsamlingen med en tak til dirigenten.

Efter den obligate og populære pause med en lille forfriskning og hyggeligt samvær holdt museumsinspektør Hanne Poulsen et lysbilledforedrag om museernes formidlende virksomhed, »Hvad fortæller tingene på museet?«, i tilknytning til det samarbejde med Skoletjenesten, som i år er etableret og har givet sig udslag i undervisning og vejledning for besøgende skoleklasser.

Før generalforsamlingen havde Hanne Poulsen vist 40-50 interesserede medlemmer rundt i museet og specielt henledt opmærksomheden på de omtalte restaurerede malerier rundt om i de forskellige rum.

Henning Henningsen

SELSKABET
HANDELS- OG SØFARTSMUSEETS VENNER
(Stiftet 1940)

Tegn venligst nye medlemmer

derved støtter De selskabets formål at virke for forøgelse og forbedring af Handels- og Søfartsmuseets samlinger. - Indmeldelse modtages på museet (tlf. 03-21 06 85). - Selskabets girokonto 7 05 90 00.

Medlemmernes rettigheder:

Gratis adgang til Handels- og Søfartsmuseets samlinger på Kronborg slot.

Selskabet yder gratis sine medlemmer en smuk og interessant illustreret årbog, hvis værdi overstiger kontingentet. Medlemmerne kan til nedsat pris købe en del af de af museet udgivne Søhistoriske Skrifter samt ældre årbøger:

- 1944-67 pr. stk. kr. 10.00 (bogladepris kr. 20.00),
- 1968-73 pr. stk. kr. 20.00 (bogladepris kr. 35.00),
- 1974-77 pr. stk. kr. 35.00 (bogladepris kr. 50.00),
- 1978-79 pr. stk. kr. 50,00 (bogladepris kr. 65,00).

(Årbog 1942, 43, 51, 52, 56-58, 60, 61, 63-66 er udsolgt).

Pris for biblioteksabonnenter: årbog 1944-67: kr. 15,00,
1968-73: kr. 20,00, 1974-77: kr. 35,00, 1978-79: kr. 50,00 pr. stk.

Alle priser er inkl. moms, ekskl. porto og forsendelse.

Bestillinger modtages på Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg, 3000 Helsingør.

Kontingenter:

Kr. 50.00 årligt for personer, kr. 200.00 for institutioner eller firmaer.

SELSKABET HANDELS- OG SØFARTS- MUSEETS VENNER

DRIFTSREGNSKAB 1. APRIL 1978 TIL 31. MARTS 1979

<i>Indtægter</i>			
<i>Kontingenter og bidrag fra medlemmer</i>			74.370
<i>Fortjeneste ved salg af kompasplatter:</i>			
Salg af platter ekskl. moms	242.095		
÷ Forbrug:			
Beholdning af platter pr. 1. april 1978	48.925		
Købspris for 1500 platter	134.576		
Gager og feriepenge	50.407		
Diverse udgifter til porto, forsendelse m.v.	<u>15.182</u>		
	249.090		
÷ Beholdning af platter pr. 31. marts 1979	<u>57.092</u>	<u>191.998</u>	50.097
<i>Renter af bank, postgiro og obligationer</i>			14.661
<i>Gave fra fhv. skibsfører Harald Læssøe Barfoeds Legat</i>			33.160
		<u>Kr.</u>	<u>172.288</u>

<i>Udgifter</i>			
<i>Gaver og tilskud til Handels- og Søfartsmuseet:</i>			
<i>Årbog 1978:</i>			
Udgivelse af årbog	75.031		
Porto til udsendelse	<u>5.026</u>		
	80.057		
÷ Salg af årbøger og særtryk	12.024		
Tilskud til årbog 1978	<u>10.180</u>	<u>22.204</u>	57.853
Gaver iøvrigt			<u>39.658</u>
			97.511
<i>Diverse omkostninger:</i>			
Porto, fragt m.v.	2.944		
Kontorhold	6.840		
Revision og regnskabsassistance	8.600		
Diverse udgifter	<u>2.185</u>	<u>20.569</u>	118.080
<i>Overskud, der overføres til kapitalkonto:</i>			54.208
		<u>Kr.</u>	<u>172.288</u>

STATUS PR. 1. APRIL 1979

Aktiver

Likvide midler:

Kassebeholdning	363	
Den Danske Bank, Helsingør:		
Checkkonto	6.967	
Bankbog	31.101	
Bankbog	126.285	
Postgiro	<u>3.120</u>	167.836

Debitorer:

Tilgodehavende vedr. årbog og platter	442	
Beholdning af platter		57.092

Obligationer:

Kr. 10.000 7% Østift.Kreditf. 18.s. 1998 à 56¼	5.625	
Kr. 42.000 7% Østift.Kreditf. 16.s. 4.2028 à 45¼	19.005	
Kr. 10.000 7% Østift.Kreditf. 15.s. 4 à 48½	4.850	
Kr. 33.000 7% Københ.Kreditf. 15.s. 1.a. 2018 à 45½	<u>15.015</u>	<u>44.495</u>
	<u>Kr.</u>	<u>269.865</u>

Passiver

Diverse kreditorer og skyldige omkostninger		15.726
Reservefond:		
Saldo pr. 1. april 1978		50.048
Kapitalkonto:		
Saldo pr. 1. april 1978	150.900	
+ Overskud ifølge driftsregnskab	<u>54.208</u>	
	205.108	
÷ kursregulering af obligationer	1.017	204.091
	<u>Kr.</u>	<u>269.865</u>

JENS M. BARFOED
MIKAEL SINDING

NIELS HAHN-PETERSEN
J. TEISEN
HENNING HENNINGSEN

KNUD KLEM
OVE THELIN

Skattedepartementet har bevilget selskabet fritagelse for beskatning af fortjeneste ved salg af kompasplatter.

Foranstående regnskab er i overensstemmelse med selskabets bøger, som vi har revideret. Obligationsbeholdningens tilstedeværelse er kontrolleret, ligesom bank- og postgiroindestående er afstemt.

København, den 27. april 1979

BJARNE N. HANSEN
statsaut. revisor

EIGIL BRUHN
statsaut. revisor

FHV. SKIBSFØRER HARALD LÆSSØE BARFOEDS LEGAT

DRIFTSREGNSKAB 1. APRIL 1978 TIL 31. MARTS 1979

Indtægter

Renter og udbytter:

Bankindestående	674	
Obligationer	11.490	12.164
	Kr.	12.164

Udgifter

Gaver til Handels- og Søfartsmuseet	16.000	
Depotgebyrer	330	16.330
÷ Underskud, der overføres til gevinst- og tabskonto		4.166
	Kr.	12.164

STATUS PR. 1. APRIL 1979

Aktiver

Likvide midler:

Den Danske Bank, Helsingør, bankbog 6

Værdipapirer:

Obligationer til anskaffelsespriser:

Kr. 9.000 5% Østift.Kreditf. 16.2.	5.310		
Kr. 28.200 5% Østift.Kreditf. 16.3.	16.568		
Kr. 2.000 5% Jydsk Hypotekf. 8.	1.280		
Kr. 1.000 5% Jydsk Hypotekf. 9.	650		
Kr. 1.000 5% Jydsk Hypotekf. 11.	597		
Kr. 5.000 5% Grundej.Hypotekf. 8.	3.038		
Kr. 1.000 5% Grundej.Hypotekf. 7.	620		
Kr. 14.000 4½% Husm.Hypotekf. 3.	8.540		
Kr. 2.000 5% Danske Statslån S.2007.	1.300		
Kr. 60.000 7% Østift.Kreditf. 19.1.	35.275		
Kr. 5.000 10% Kreditf.Danmark alm. 43.2004.	4.038		
Kr. 6.000 10% Kreditf.Danmark alm. 44.2014.	4.460		
Kr. 31.000 10% Kreditf.Danmark alm. 44.2019.	20.490		
	<u>102.166</u>		
÷ Kursreguleringskonto.	4.470	97.696	
	<u>Kr.</u>	<u>97.702</u>	

(Kursværdi pr. 1. april 1979 kr. 79.872).

Passiver

Vedtagne, endnu ikke ydede gaver 2.840

Kapitalkonto:

Legat ifølge testamente 100.000

Gevinst- og tabskonto (underskudssaldo).

Saldo pr. 1. april 1978.	972		
+ underskud ifølge driftsregnskab.	4.166	5.138	94.862
		<u>Kr.</u>	<u>97.702</u>

JENS M. BARFOED
MIKAEL SINDING

NIELS HAHN-PETERSEN
J. TEISEN
HENNING HENNINGSEN

KNUD KLEM
OVE THELIN

Foranstående regnskab er i overensstemmelse med legatets bøger, som vi har revideret. Værdipapirbeholdningens tilstedeværelse er kontrolleret, ligesom bankindestående er afstemt.

København, den 27. april 1979

BJARNE N. HANSEN
statsaut. revisor

EIGIL BRUHN
statsaut. revisor

SELSKABET HANDELS- OG SØFARTS- MUSEETS VENNER

BESTYRELSE

Museumsdirektør, cand.mag. KNUD KLEM, formand.
Direktør, civilingeniør JENS M. BARFOED, R.
Direktør, skibsreder NIELS HAHN-PETERSEN.
Arkitekt, m.a.a. MIKAEL SINDING.
Kommandørkaptajn J. TEISEN, R¹.
Borgmester OVE THELIN.
Museumsdirektør, dr.phil. HENNING HENNINGSEN, R., kasserer og sekretær.

Personale

Assistent Liselotte Jacobsen.

NYTILKOMNE MEDLEMMER

(fra 1. september 1978 til 31. august 1979)

ÅRSMEDLEMMER.

Agger, Steffen, Helsingør.
Andersen, Harry, grafiker, Hvidovre.
Andersen, Ole, Espergærde.
Andersen, Ulla, Værløse.
Brasch, Erik, maskinmester, Snekkersten.
Brothagen, Leif, København.
Bruncke, Bernh., skibsingeniør, Værløse.
Buhr, Rasmus, styrmand, Kalundborg.
Bygholm, Henrik, grafiker, Frederikshavn.
Bøgh, Søren, styrmand, Helsingør.
Christensen, William Erland, fritidspædagog, Frederiksberg.
Drager, Olav, kontorchef, Porsgrunn, Norge.
Drews, Helge, bådebygger, Espergærde.
Elbæk, Ib, ing.M.af I., Esbjerg.
Errebo-Knudsen, E.O., overlæge dr.med., København.
Fischmann, Erik, Valby.
Gorrissen, Jørgen, landsretssagfører, København.
Grau, Peter, gas- og vandmester, Hellerup.
Hansen, Kenn, Helsingør.
Hansen, Mogens U., Helsingør.
Hansen, Steen Jul, Farsø.
Hau, Sigfred, fabrikant, Løgstør.

Heinemann, Jan, Charlottenlund.
Heinesen, Fischer, Klakksvik, Færøerne.
Hilfling, Flemming, arkitekt, Aalborg.
Holand, Leif, Vordingborg.
Jensen, Leif J., vicevært, Nyborg.
Kolle, Nils, Holmefjord, Norge.
Mathiesen, Jørgen, Humlebæk.
Meilvang, Henry, København.
Mikkelsen, Birthe og Jørgen, Horsens.
Mortensen, Claus, ingeniør, Aalborg.
Mygh, Liselotte, museumsinspektør, Nykøbing F.
Niclasen, Hans Kurt, Hellerup.
Nielsen, Jørgen F., optometrist, København.
Nielsen, Kurt, Helsingør.
Nielsen, Aage, Helsingør.
Olsen, J. Meinert, adm.manager, Valby.
Pedersen, Mogens, København.
Petersen, Erik A., overtelegrafist, Odense.
Petersen, Peter, direktør, Hellerup.
Poulsen, Erik V., Tåstrup.
Rasmussen, Kim, København.
Risløv, Jørgen, el-installatør, Nivå.
Røner, Ole, lærer, Bredsten.
Steen, Christian, Ærøskøbing.
Stephensen, Karl S.L., advokat, København.
Veilmark, Jens Børge, værkfører, Jerslev.
Volvov, Eli Steincke, inspektør, Snekkersten.

Takket være den forståelse for museets kulturhistoriske opgaver, der er vist af søfarten og de kredse, som står i nær tilknytning til dette erhverv, er det lykkedes at dække en del af de med udgivelsen af denne årbog forbundne udgifter.

Selskabet Handels- og Søfartsmuseets Venner udtrykker herved sin hjerteligste tak til følgende firmaer og institutioner, der i form af tilskud eller køb af et større antal årbøger har støttet udgivelsen af denne for museets arbejde så betydningsfulde publikation:

Carlsberg Bryggerierne
Danmarks Nationalbank
Dansk Esso A/S
Den Danske Bank A/S
Det danske Stålvalseværk A/S
Frederikshavn Værft A/S
Helsingør Værft A/S
A/S Københavns Handelsbank
A/S Det kongelige octroierede almindelige Brandassurance-Compagni
Københavns Frihavns A/S
Københavns Havnevæsen
Lemvig-Müller & Munck A/S's Fond
E. Nobel, Cigar- & Tobaksfabriker A/S
Privatbanken i København A/S
J. Ring-Andersens Skibsværft
A/S Thomas Th. Sabroe & Co.
Texaco A/S
Tuborgs Bryggerier A/S
Iver C. Weilbach & Co. A/S
Wiibroes Bryggeri A/S
Aalborg Værft A/S

HANDELS- OG SØFARTSMUSEETS PUBLIKATIONER M.M.

Af serien Søhistoriske Skrifter kan endnu fås:

Nr. 1. *Louis E. Grandjean*: SKIBBRUDDETS SAGA. En fremstilling af den danske bjergningslovgivning gennem tiderne (medlemspris kr. 7,50, bogladepris kr. 11,25).

Nr. 4. *Louis E. Grandjean og Knud E. Hansen*: DE DANSKE GOTLANDSFA-
RERE (medlemspris kr. 6,25, bogladepris kr. 9,00).

Nr. 6. *Jørgen H.P. Barfod*: DANMARK-NORGES HANDELSFLÅDE 1650-
1700 (medlemspris kr. 23,00, bogladepris kr. 34,50).

Nr. 7. *Christian Nielsen*: DANSKE BÅDTYPER, med konservator Niensens
opmålinger og beskrivelser af godt 40 danske småskibstyper; nu i 3. oplag. -
Sælges til bogladepris kr. 102,25.

Hanne Poulsen: GALLIONSFIGURER OG ORNAMENTER på danske
skibe og i danske samlinger. Illustreret med talrige farvebilleder (Kbh.
1976). - Sælges til bogladepris kr. 295,50.

SØHISTORISK BILLEDBOG. 150 dejlige billeder i sort/hvidt og i farver
fra museets righoldige samlinger. Dansk og engelsk tekst. (Medlems- og
bogladepris kr. 15,00).

Museets smukke, efterhånden klassiske PLAKAT, tegnet 1948 af Sikker Han-
sen og litograferet i 11 farver (kr. 10,00).

Alle priser er eksklusive forsendelsesomkostninger, inklusive den nugældende
moms.

Bestillinger modtages på Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg, 3000 Hel-
singør. (Tlf. 03-21 06 85).